

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВРАЦА ПРЕЗ 2020 ГОДИНА

Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

През 2020 г. в област Враца броят на **водените на отчет в ДПС¹** малолетни и непълнолетни лица е 207. Броят на малолетните и непълнолетните, **заведени на отчет²** в ДПС през годината в областта е 87.

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС в област Враца през периода 2016 - 2020 година

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

² Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС лица са следните:

- 70.5% са непълнолетни, а 29.5% - малолетни;
- момчета са 165 (79.7%), а момичета - 42, или 20.3%;
- учащи са 149 малолетни и непълнолетни лица, или 72.0%;
- в криминогенна среда живеят 103 (49.8%) малолетни и непълнолетни.

От отчет в ДПС са **снети** 40 малолетни и непълнолетни лица, или 19.3% от водените на отчет в ДПС. От тях 21 лица (52.5%) са отпаднали поради поправка на поведението, 18 (45.0%) - поради навършване на 18 години, а 1 лице (2.5%) – на други основания.

Противообществени прояви

Малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС за извършени противообществени прояви в област Враца през 2020 г., са 75. От тях момичета са 22 (29.3%), а момчета - 53 (70.7%).

В структурата на противообществените прояви по видове най-голям е дялът на преминалите през ДПС за:

- бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип - 22 лица (29.3%);
- непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място - 10 лица (13.3%);
- повреждане на обществена и/или частна собственост - 5 лица (6.7%);
- употреба на психоактивни вещества - 5 лица (6.7%).

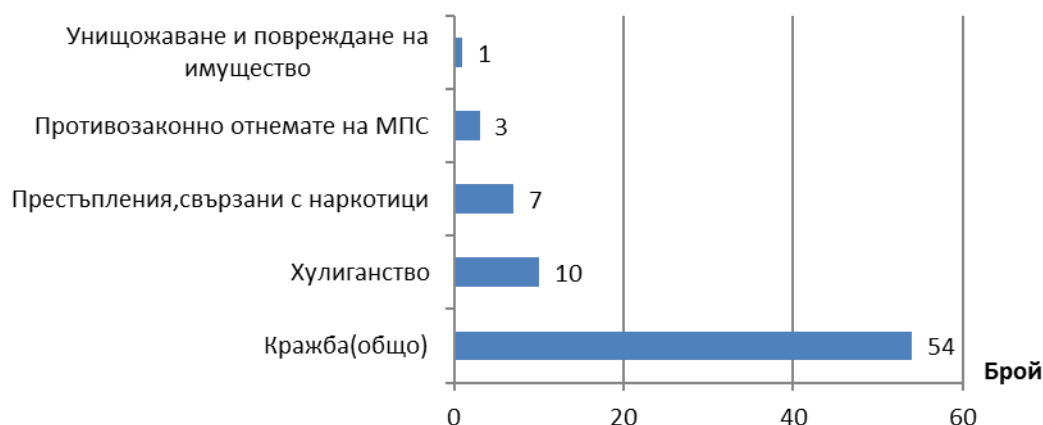
Извършени престъпления

През 2020 г. броят на малолетните и непълнолетните лица в област Враца, **преминали през ДПС за извършени престъпления**, е 78.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от малолетните и непълнолетните. Извършители на кражби са 54 лица, или 69.2% от всички лица, преминали през ДПС за извършени престъпления. Най-висок е дялът на малолетните и непълнолетните лица, извършители на джебчийска кражба - 24.1% (13 лица), следвани от домови кражби - 22.2% (12 лица), кражби на части и вещи от МПС - 13.0% (7 лица) и на кражби от магазини или други търговски обекти - 11.1% (6 лица).

От общия брой на извършителите на престъпления 10 лица (12.8%) са регистрирани за хулиганство, 7 лица (9.0%) - за престъпления свързани с наркотици, а 3 лица (3.8%) – противозаконно отнемане на МПС.

Фиг. 2. Малолетни и непълнолетни лица, преминали през ДПС по някои видове престъпления в област Враца през 2020 година

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица

През 2020 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в област Враца са образували 107 възпитателни дела. Броят на решените дела е 104 (97.2%), като от тях в срок до един месец са решени 102 дела, или 98.1%.

През 2020 г. местните комисии са наложени 145 възпитателни мерки по чл. 13, ал.1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните за извършването на 130 общественоопасни деяния на 110 лица.

Най-често налаганите възпитателните мерки са:

- предупреждение - 89 мерки;
- поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател - 17 мерки;
- поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват - 11 мерки.

Малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки в област Враца през 2020 г. са 110. От тях:

- малолетни са 18 (16.4%);
- непълнолетни са 92 (83.6%).

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи през годината се включват малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати (ВУИ) и от социално педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС **не се включва** броят на малолетните и непълнолетните, които са **преминали през ДПС**.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са новозаведени през отчетната година.

В броя на снетите от отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които през отчетната година са отпаднали от отчет, като е посочена причината за снемане от отчет.

В броя на преминалите през ДПС се включват малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил противообществена проява, и непълнолетен,

освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от НК, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни, извършители на противообществени прояви, престъпления или административни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи **повече от една** възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.

В броя на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от престъпления, се включват лицата, пострадали от различни видове престъпления по местоизвършване на деянието, а не по местоживеене на лицата.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на интернет страницата на НСИ - <http://www.nsi.bg>, раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).